

Szavalkók és prózamondók a fesztiválon

Magas színvonal és maradandó élmények

Három nap a Petőfi Kollégiumban

Az ország legjobb egyetemi és főiskolai versmondói az első napra főleg modern és mai mondanivalójú költeményeket hoztak magukkal. Nyelvi és estjéti hibák inkább az első szavalkótól adódtak.

Több rosszul értelmezett vagy kidolgozatlan verssel is találkozunk. Még fájdalmasabban kellett regisztrálni, hogy többen nem a képességeiknek megfelelő művel indultak, s így a szavalkót vontatottá, vagy éppen erőtlenné vált. Ezek a jelenségek főleg a Juhász Ferenc versek tolmácsolóinál tüntek szembe.

Meglepően sok nagy verset hallott itt a közönség. S föltétlen dicséretre válik az aznapi versmondóknak, hogy megérténi-megértetni akarták a költeményeket elsősorban, s nem váltak hatáskeresők egy-két kivételtől eltekintve. Ilyen kivételnek számít az a keszthelyi kislány, aki megpróbálta eljátszani Aragón egyik versét. Ettől a törekvésétől még az sem tudta eltántorítani, hogy a közönségre pillantva éreznie kellett: ez az, ami nem áll jól neki.

A Szegedi Orvostudományi Egyetem viszonylag egységes produkciói közül is kiugrott Négyökrű Mária, aki teljesen átadva magát Az éjszaka csodái című Weöres-vers ritmusának, játékos humorának — a leginkább volt képes hatása alatt tartani hallgatóit.

A kritikusan figyelőnek néha olyan érzése támadt, hogy a nézők olykor nem annyira a produkcióknak tapsoltak, mint inkább a vers szépségének. Mások pedig kissé melankólikusan állapították meg, hogy a tapshoz elég egy közepes teljesítmény és vele egy csinos arc, aki egyéniségének megfelelő alkotást hozott magával. Ezeknek a profán megjegyzéseknek persze nem az a céljuk, hogy indirekt módon tagadják a kezdő délután kialakult színvonalát, amely az alábbi szavalkóknak volt köszönhető: Horváth Géza, Kádár Zoltán, Csabai Tamás, Várdaróczy József (Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola); Krámlai Borbála, Preisinger Zsuzsanna, Zsigmond Csaba, Varjassy Edit, Szombathy Anikó (Budapesti Tanítóképző Intézet); Bánki Frigyes, Erdi Csaba, Mikó János (Marx Károly Közgazdasági Egyetem); Halász Gabriella, Ejurj Orsolya, Eröss István, Marton István (Keszthelyi Agrártudományi Főiskola); Boór Judit, Felföldi Júlia, Juhász János (Gödöllői Agrártudományi Egyetem); Bajnok Zoltán, Egertz Péter, Négyökrű Mária (Szegedi Orvostudományi Egyetem).

A második napon

Szerdán délután ismét magas színvonalú előadásokra került sor. Ennek a megállapításnak nem mond ellent a fogyatékosok felsorolása, mert csupán az amatőr szavalkók bukhatókra kívánja továbbra is felhívni a figyelmet.

A versértelmezésekkel nem volt különösebb baj. Viszont igen feltűnő volt a sok memóriazavar, pillanatnyi kihagyás.

Aztán történt még valami a jövődi rendezők figyelmére is érdemes. Műsorát-szervezés történt a második napon. A zsűri az íráskor rangja és más lehetséges szempontok szerint csoportosította a műveket. Ezt azon meggondolás alapján tette, hogy a művészi alkotások elrendezésükben adódó „helyzeti energiájuk” révén is hatnak. Az elrendezés nem csak a közönség számára fontos. Ennek fel nem ismerése következményeképp sik-

kadt el tegnap a nagy verseny áramában Kosztolányi Hajnali részegsége, ami tudattalanul befolyásolta a versmondó képességeinek megítélését is. Ezt persze előre gépelve kellene tudatni a résztvevőkkel, hogy ne érje őket váratlanul a fel-szólítás.

Ezen a napon a következők szerepeltek: Papp Erzsébet, Simon Mária, Molnár Magdolna, Németh János (Kaposvári Tanítóképző Intézet); Szolcsánszky Veronika, Bakos Veronika, Czákó János, Gyepessy Ferenc, Molnár László, Nyul Endre (Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem), Keresztes Livia, Sándor György, Bartal Gábor, Király Géza, Vándor Béla (Budapesti Orvostudományi Egyetem), Pásztor Attila (Nyíregyházi Tanárképző Főiskola); Kiss Anikó, Keserű Etelka, Szabó Erzsébet, Mandulás Mária (Bajai Tanítóképző Intézet).

A harmadik napon

A harmadik napon az elutasított Funk Miklós helyét a zsűriasztal mögött Komor István, a Nemzeti Színház rendezője foglalta el. Az első másfél órában óriási zuhanást a színvonal. Talán a sok zenészséggel előadott Nyitnikék volt csak kivétel. Ritmushibák, túlságosan zárt estjés, lusta artikulációk néha együttesen is előfordultak. A rossz versválasztás a budapesti állatorvosok esetében tűnt fel leginkább.

Az előző két nap színvonalára a szegedi versmondók lendítették vissza a színvonalat. Először Nagy Zoltán törte meg a terem fáradt hangulatát szuggesztív erejével és szép orgánumával. Majd a gazdag hanganyaggal előadott székely népdalada, a Halálba táncoltatott lány következett. A tiszta artikuláció a jó versfelépítés, az átéltség jellemezte a többi teljesítményt is. Pálffy Katalin versenyt követően „ugrott be”, s nagy sikert aratott J. Wolker: Ballada a fűtő szemeiről c. versével.

Résztvevők: Várdaróczy József (Mosonmagyaróvári Agrártudományi Főiskola); Süle Éva, Bakonyi Péter János, Koncz Károly, Adorján

Géza Ferenc

Katonák a művészeti fesztiválon

A versenyen kívüli szakmai bemutatók közül kiemelkedett az az este, amikor az Egyetemi Színpad két produkciója mellett fiatal hódmezővásárhelyi katonák csoportja mutatta be Robert Merle Sziszifusz és a halál című egyfelvonásosát. Az előadás menete nélkül akadózott a jelmezek egyszerűek voltak, a szereplők láthatóan lámpalázasan léptek színpadra, de a közönség értő tapssal jutalmazta igyekeztüket, amely egy-két nagyon jó alakítást is eredményezett.

— Ki volt a rendező? — Kérdem őket a szünetben. Egymásra néznek: Kollektív rendezés volt — mondják.

— Hogyan tudtatok felkészülni?

— Felettessünk erre az alkalomra biztosítottak időt a számunkra. A kiképzés alól természetesen nem mentesülhettünk, de két órával előbb elhagyhatuk a „csatateret”. Három hónapja készülünk. — szól Áres alakítója Simó Endre előfelvételi egyetemista, jelenleg honvéd.

— Te hova jelentkeztél?

— A Marx Károly Köz-

György (Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem), Ruzicska Károly, Szathmári László, Veszeli Ildikó, Ivanics Ervin (Budapesti Allatorvostudományi Egyetem), Papp Edith, Ling Frigyesné, Adam Éva (Nyíregyházi Tanítóképző Intézet), Nagy Zoltán (Szegedi Tanárképző Főiskola), Kerekes László, Sajti Emese, Barra Anikó, Pálffy Katalin, Ferincz Éva (Szegedi JATE).

Három ankét tanulsága

Az elhangzott szavalkókat megbeszélő-értékelő ankétokat az Irinyi János kollégiumban egy tulajdonságuk, mégpedig azonos menetik arra predesztinálja, hogy összefoglalóan szóljunk mindhármukról. Nem mint ha egyhangúak lettek volna, ellenkezőleg. A zsűrielnök rögtön az első alkalommal megteremtette a közvetlen beszélgető atmoszférát. Az érdekeltek az éppen elfoglaltakon kívül hiánytalanul megjelentek. A hozzászólásokat Felvidéki Éva, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem hallgatója nyitotta meg. Az egyes szereplők hibáinak elemzésével, „mühelyvalomásokkal”, s elvi kérdések megvitatásával telt el a keddi délelőtti két óra. A résztvevők hangsúlyozva, hogy nem öngazolásul teszik, elsorolták panaszait az előadótérrel, a menzával és a kezdeti időponttal kapcsolatban.

Kivülállóként elmondta észrevételeit Szabó Balázs, a Bajai Tanítóképző Intézet Irodalmi Színpadának vezetője is.

— Számolva a gyakorlatlansággal, az amatőr jelleggel, nagyon elégedett vagyok sok versmondóval, s általában a műsorok színvonalával. Tapasztalatom szerint az elmúlt évek átlagát tekintve kimagasló eredményt értek el ennek a három napnak a szílistái — mondta rövid nyilatkozatában Selmezi Elek, a bizottság elnöke.

A közönséget pedig néhány maradandó pillanattal ajándékozták meg az egyéni vers és prózamondók a Petőfi Sándor kollégium társalgó-előadóterében.

A PÓDIUM A

Matkó Katalin festménye

Műkedvelők művészi fokon

Verseny az Apáthy Kollégiumban

Április 5-én délután, pontban 14 órakor kezdődött az első csoport vetélkedője, melyen 6 intézmény 17 hallgatója vett részt. Összintén sajnáltuk őket, hiszen a leg- elemibb feltételek sem voltak biztosítva számukra a kulturált előadáshoz. Eppen ezért érdemel külön elismerést Balogh Tamás, a Debreceni Tanítóképző Intézet I. éves hallgatója, akinek sikerült felülemelkednie a zavaró körülményeken, és Roman Gary „Nó a barakkban” című novellájának kiemelkedő színvonalú tolmácsolásával kapcsolatot tudott teremteni még evel a közönséggel is. Becsületos munkájukért azonban a többi résztvevő is elismerést érdemel: a Budapesti Műszaki Egyetemről Papp László; a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemről Takács Zsuzsa; a Debreceni Tanítóképző Intézetből Ráduly Margit, Galánfy András és Kontler László; az Egri Tanárképző Főiskoláról Balner Károly, Nagy Edit, és Dorogin Katalin; a Pécsi Orvostudományi Egyetemről Marton Piroška, Balatoni Gyöngyi, Holvay Endre, Kiss György, és Raák Endre; valamint a Pécsi Tudományegyetemről Rákossy Lajos, Mészáros Gabriella és Lukács Miklós.

Kimagasló teljesítmények

Szerdán délután már sokkal több örömben volt része a zsűrinek, a versenyzőknek, és a szépszámu közönségnek egyaránt. A délután egyetlen szegedi indulója Merényi Judit, a JATE hallgatója volt. A legszebb produkciót a Debreceni Orvostudományi Egyetem szigorló orvosától, Szabó Andrásról hallottuk, aki Karinyi Frigyes „Jár a szám” c. drámai novelláját olyan rutinosan, hatástelően adta elő, hogy ezt a produkciót — a zsűri szavaival élve — hivatásos művész is bátran vállalhatná magáénak. Kimagasló teljesítményt nyújtott a Kipphardt drámájából vett Oppenheimer-monológ meditatív, precíz kidolgozású előadásával Lavicska Kálmán is, aki szintén a Debreceni Orvostudományi Egyetem hallgatója. Rajtuk kívül a színvonalas, elismerésre méltó teljesítményért dicséretet érdemelnek a többiek is: a Pécsi Tanárképző Főiskoláról

Szamos Szilvia, Weber Mária, Tóth Károly, Olasz István, Monori Melinda; a Szombathelyi Tanítóképző Intézetből Novák Katalin, Bóka Mária, Maday Éva, Polgár Erzsébet; a Budapesti Műszaki Egyetemről Barát Tamás, Csörgő László, Takács László, Láng Noémi; a Debreceni Orvostudományi Egyetemről Karsai Tamás, Tumppek Judit és Horváth Tibor.

Érzés és értelem összhangja

A harmadik napi verseny furcsa módon indult, legalább is ami a színvonalát illeti. Az volt az érzésünk, hogy megismétlődik az első napi közepes teljesítmények sorozata, azonban hamarosan örömmel tapasztaltuk, hogy csak az első versenyzők lámpalázának tudható be a pillanatnyi színvonalhanyatlás.

A 7 intézmény induló 18 hallgatójának elismeréssel adózunk, akik a következők voltak: a Veszprémi Vegyipari Egyetemről Kisteleki Zoltán; a Keszthelyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumból Manczal Ferenc; a Budapesti Gyógypedagógiai Főiskoláról Kucsma Katalin és Szikla Magdolna; az Eötvös Lóránd Tudományegyetemről Kulifaj András, Böhm Edit, Bagóczy Judit, Sándor István; a Hódmezővásárhelyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumból Újréti Béla; az Egyesített Tiszti Iskolából Balassa János, Sándor Miklós, Venyige László, Füller Lajos, Horváth Attila; valamint a Kossuth Lajos Tudományegyetemről a már említett Magi Istvánon kívül Cserhalmi Anna, Katona Imre és Nagy Gizella.

Hasznos vita az ankétokon

Az Apáthy-kollégiumban megtartott háromnapos szavalkóverseny mindegyik napján ankét követte a vetélkedőket.

A megbeszélések természetesen közvetlen, barátságos légkörre azt is lehetővé tette, hogy nem pontosan a versenyhez tartozó, de közérdekű kérdéseket tegyenek föl a zsűrinek, melyekre Jancsó Adrienne művésznő és Zsugán István készségesen válaszolt is.

Viski Árpád

Magyarország válaszol

„A Magyarország válaszol” — invitálta a plakát a politikai kérdések iránt érdeklődőket. Április 19-én este felnyolc órai kezdettel került sor a József Attila Kollégium tanulójában mintegy 100 főnyi közönség előtt, a „Kérdezz-felelek”-re, melynek kérdőit a kollégisták, a felelő pedig dr. Pálffy József, a Magyarország főszerkesztője volt. Pálffy elvtárs az est első felében az előre megfogalmazott kérdésekre válaszolt. Az eseményeket a következőkben foglalhatnánk össze. A beszélgetés egy a sajtót is közvetlenül érdeklő problémával indult. Előadónk velősen így jellemezte az esetet: „Hogyan lehetséges, hogy Y. ország X. vezetője elutazik hazánkba, anélkül, hogy megérkezne?” Pálffy elvtárs annak az illetékes körökben már eléggé kikristályosodott véleménynek adott hangot, hogy e kérdésben a szocialista országok illetékesei közös megállapodást kellene hozzanak, minekutána az ilyen furcsa esetek nem történhetnek meg. A következő témasorozat a szocialista országok közötti támadt, ideiglenes surlódásokat vette bonckés alá. A problémák ideiglenességét hangsúlyozta előadónk is. Különösen kiemelte, hogy ilyen esetekben „nacionalizmusról nacionalizmussal válaszolni annyit tesz, mint fejfelenni a falnak. Válaszolni csakis internacionalizmussal, mégpedig a proletár internacionalizmussal lehet és kell is” — jött ki a Magyarország főszerkesztője. Továbbiakban a XXIII. kongresszusról esett szó. A szovjet vezetés színvonalában és minőségében bekövetkezett változásokról esett szó. A Szovjetunióban ma kevesebbet beszélnek a jövőről, de annál többet tesznek érte. A Francia és Olasz KP ideológiai taktikája és az ezzel kapcsolatos lehetőségek, valamint buktatók képeztek a továbbiakban a beszélgetés tárgyát. Napjaink elsőszámú politikai csemegéje Franciaország és a NATO viszonya is terítékre került, ezen belül De Gaulle szerepe, természetesen az elnök bepolitikájával együtt. „Teljesen naív elképzelés az, hogy egy szép napon Charles de Gaulle jelentkezik az FKP Place de Kossuthon levő székházában és felvételét kéri a Kommunista Pártba” — mondotta Pálffy elvtárs. Kimutatta, hogy De Gaulle monopóliumok, de a francia monopóliumok embere. Az afrikai helyzetről is bővebb tájékoztatást nyújtott meghívott előadónk. Az est első felét az indonez események vizsgálata és a Kínai NK politikájának elemzése zárta. Az est második felében a Magyarország főszerkesztője „váltott ellenfelekkel mérgőzött” illetve válaszolt az „ad hoc” kérdésekre. Különösen a Magyarországgal kapcsolatban hangzott el sok felszólalás. Ki elismerően ki bírálón szót, de ezek is elismerték a lap színvonalát és eredményeit. Mivel a lap hasábjain hasonló jellegű problémák felmerültek, az ismertetésüket eltekintünk.

E sorok írója a tájékoztatót megelőző levelében azt írta az előadónak: „Lehetséges, hogy a kérdések két tájékoztatóra is elegendők lesznek!” Az előbb leírtak be is következtek, mivel a sikeres tájékoztatóknak csak az idő előrehaladott volta tudott véget vetni.

Ezért és főleg az előadás sikere miatt úgy érezzük, hogy ezt a „dialógust” a Magyarország szerkesztője és kollégiumunk tagjai alkalmas időpontban tovább kellene folytatni. Bárki is tette fel a kérdést önmagának az előadás után — Megérte-e? — válasz csak ez lehetett: Igen.

S ebből következik: szeretnénk Pálffy elvtárral gyakrabban találkozni kollégiumunkban, egyetemünkön.